

DE GESCHIEDENIS VAN DE WERELD

TEKENINGEN : L. EN F. FUNCKEN

TEKST DOOR J. SCHOONJANS

DE VOLKENBOND

DE Conferentie van Versailles wilde niet alleen de kaart van de wereld wijzigen, zij wilde ook een Volkenbond stichten die toekomstige conflicten moest verhinderen. Het idee zelf was goed. Paus Innocentius III had er reeds aan gedacht en zelfs gerealiseerd in de XIIIe eeuw. In Den Haag had men reeds een Gerechtshof opgericht met hetzelfde doel. In theorie was dit alles zeer mooi, maar hoe zag het er nu uit in de praktijk?

DE VREDE HINKT...

IN tegenstelling met de Vrede van Westfalen negeerde de Vrede van Versailles de kleine naties. Tijdens het Congres van Wenen had men gedacht aan het Europees evenwicht, te Versailles werd het terzijde geschoven. Men had alleen oog voor de nationaliteiten en men had getracht zoveel staten te maken als er talen waren. Men bekommerde zich echter helemaal niet om de leefbaarheid van die staten. Er werd plechtig verklaard dat de vrede «rechtvaardig en duurzaam» zou zijn. Een man, niet van galgenhumor gespeend, had kunnen doen opmerken: in het Verdrag van Versailles zitten de kiemen voor veel «rechtvaardige en duurzame oorlogen»...

DE EERSTE MOEILIKHEDEN

OP 11 augustus 1919 had men te Weimar de Duitse Republiek uitgeroepen. Het Tweede Rijk moest een oorlogsschuld van 135 milj. goudmark betalen. En waar moest Duitsland dat fabuleus bedrag halen?... Italië eiste méér dan Trente en Trieste, het wilde absoluut de haven Fiume. Gabriele d'Annunzio rukte met zijn «vrij-scharen» Fiume binnen en wou er niet meer uit... Joegoslavië protesteerde, Italië vierde d'Annunzio als een held en Fiume bleef Italiaans!

EEN DOODGEBOREN KIND

EN wat deed de Volkenbond intussen? Was hij dan onmachtig om de internationale conflicten bij te leggen en bevredigend op te lossen? Helaas ja! In een Parijs dagblad verscheen een caricatuur: de hoge heren die aan het Verdrag van Versailles hadden gedokterd, verkleed als de artsen van Molière en gebogen over de wieg van een boorling met de initialen V.B. Zij verklaarden plechtig: «Dit wicht is doodgeboren!» Wilson was boos.

WILSON

THOMAS WOODROW WILSON, president van de Verenigde Staten van Amerika en president van het Congres van Versailles, was een oud-universiteitsprofessor, pedagoog en theoreticus. Hij had geen benul van de situatie in — en van de geografie van Europa. Hij sprak «ex cathedra». Alleen zijn woord was waarheid en men luisterde gedwee naar hem, want Europa was geruïneerd en had de Amerikaanse dollars hard nodig!

GENEVE

WILSON was een kittelorig man. Toen een Geneefse dominee schreef dat Christus had gesproken voor een klein volk, maar dat gans de wereld Zijn boodschap had aanvaard, besloot Wilson op slag de zetel van de Volkenbond niet in Brussel te vestigen, zoals voorzien was, maar in Genève. Het is dus aan het Meer van Genève dat het paleis van de Volkenbond werd gebouwd. Een monument: groot en leeg!

WOORD VOORTGEZET